

ПРОГРАМА **регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами на території** **Комсомольської селищної ради на 2018 - 2023 рр.**

1. Загальні питання

Аналіз ситуації у сфері поводження з домашніми та іншими тваринами дає можливість зробити висновок, що існуюча у даний час на території Комсомольської селищної ради система регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом їхнього винищування протизаконна, негуманна, фінансово витратна і неефективна. На території Комсомольської селищної ради відсутня система моніторингу чисельності безпритульних тварин, не ведеться аналіз ефективності проведених заходів щодо зниження їхньої кількості, відсутні науково і економічно обгрунтовані методи вирішення даної проблеми.

У результаті вивчення практичного досвіду європейських країн і інших населених пунктів України в даній сфері слід зробити висновок, що найбільш ефективним і науково підтвердженим методом зменшення чисельності безпритульних тварин є метод їхньої стерилізації хірургічним шляхом. З цією метою необхідно організувати роботу з проведення масової стерилізації всіх безпритульних тварин та проводити широку агітацію серед власників тварин про необхідність стерилізації своїх вихованців.

Для здійснення вилову безпритульних тварин необхідно заключити договори з підприємством, уповноваженим в сфері поводження з тваринами. На базі цього підприємства слід розгорнути роботу з масової стерилізації безпритульних тварин.

Безпритульним тваринам, що пройшли стерилізацію, вакцинацію, реєстрацію, ідентифікацію може бути надано статус «санітарного собаки».

Випуску підлягають винятково неагресивні здорові тварини. Пріоритетним є передача стерилізованих безпритульних собак любителям тварин.

З огляду на те, що однією з причин поповнення популяції безпритульних тварин на території Комсомольської селищної ради є безвідповідальне до них ставлення їхніх власників (тварини виявляються викинутими, кинутими в місцях продажу), відсутності на території Комсомольської селищної ради служби пошуку тварин, які загубились, необхідно організувати роботу, спрямовану на усвідомлення власниками відповідальності за своїх вихованців, гуманного ставлення до безпритульних тварин, вирішенню проблеми безпритульних тварин цивілізованими методами.

До роботи, пов'язаної з інформуванням населення про поводження з тваринами, необхідність їхньої реєстрації, іншою просвітницькою та виховною роботою з питань, пов'язаних з поводженням з тваринами, доцільно залучити громадські зоозахисні організації (якщо такі маютьесья).

Законом України «Про захист тварин від жорстокого поводження» встановлені правові норми у сфері поводження з тваринами. Статтею 24 цього Закону передбачена наявність місцевих програм регулювання чисельності тварин у населених пунктах.

Таким чином, з урахуванням ситуації, що склалась на території Комсомольської селищної ради в сфері поводження з домашніми та іншими тваринами, а також положень зазначеного Закону виникла нагальна необхідність у розробці і прийнятті Програми регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами на території Комсомольської селищної ради на 2012 - 2017 рр.. (далі - Програма).

2. Мета і завдання Програми

2.1. Мета Програми

Зменшення кількості безпритульних тварин виключно гуманними методами, покращення санітарно-екологічної та епізоотичної ситуації на території Комсомольської селищної ради. Створення умов для профілактики явища безпритульних тварин. Зміна громадської думки у бік

цивілізованого, гуманного та етичного ставлення до тварин, що благотворно вплине на виховання підростаючого покоління і моральний клімат у суспільстві.

2.2. Завдання Програми

Мета Програми може бути досягнута шляхом вирішення наступних завдань:

- визначення виконавця гуманного вилову, масової стерилізації, щеплення та лікування безпритульних тварин, уповноваженого у сфері поводження з тваринами на території Комсомольської селищної ради;
- проведення роз'яснювальної та агітаційної роботи серед власників тварин про необхідність стерилізації домашніх тварин;
- недопущення виліву тварин шляхом отруєння та відстрілу;
- ведення моніторингу ситуації у сфері поводження з домашніми тваринами;
- здійснення інформаційно-просвітницької роботи серед населення щодо необхідності дотримання правил тримання і поводження з домашніми тваринами.

3. Основні напрями реалізації Програми

Основними напрямами реалізації Програми є:

- діяльність у сфері поводження з домашніми тваринами, що мають власників;
- діяльність у сфері поводження з безпритульними тваринами;
- інформаційно-просвітницька і виховна робота, спрямована на формування гуманного ставлення населення до тварин.

4. Сучасний стан сфери поводження з домашніми тваринами на території Комсомольської селищної ради

Наявність собак і котів на території Комсомольської селищної ради цілком виправдана сучасними моральними та етичними нормами. Але, неконтрольоване їхнє розмноження і безвідповідальне ставлення власників домашніх тварин, з вини яких вони виявляються загубленими призводить до постійного збільшення кількості безпритульних тварин.

Нормативна база, що регулює відносини у сфері поводження з домашніми тваринами застаріла і не відповідає вимогам чинного законодавства.

Чинні «Правила тримання собак, котів і хижих тварин у населених пунктах Української РСР», затверджені в червні 1980 р., застаріли і не відповідають сучасним вимогам.

Основними причинами, що призводять до збільшення популяції безпритульних тварин і, як наслідок, до погіршення санітарно-епідемічного і екологічного стану населених пунктів Комсомольської селищної ради,

- неврегульоване нормативно-правове забезпечення питань поводження з тваринами як в Україні в цілому, так і на території Комсомольської селищної ради;
- недосконалість механізмів регулювання кількості безпритульних тварин;
- відсутність матеріально-технічної бази, організаційного і фінансового забезпечення контролю за, чисельністю безпритульних тварин, обліку, і реєстрації домашніх і безпритульних, тварин, служби пошуку тварин, що загубились;
- не відпрацьована система поводження з безпритульними тваринами, а саме, проведення їхньої стерилізації, застосування сучасних гуманних методів евтаназії;
- наявність випадків безвідповідального ставлення власників до тварин, через що вони виявляються кинутими або загубленими, недотримання Правил утримання домашніх тварин на території Комсомольської селищної ради;
- відсутність визначеного виконавця гуманного виліву, масової стерилізації, щеплення та лікування безпритульних тварин, уповноваженого у сфері поводження з тваринами на території Комсомольської селищної ради.

Проблема забезпечення належних умов утримання тварин і поводження з ними, регулювання чисельності безпритульних тварин є комплексною і вимагає залучення різних структур населених пунктів Комсомольської селищної ради для її вирішення і планування на довгострокову перспективу.

Спроба регулювання чисельності безпритульних тварин на території Комсомольської селищної ради шляхом їхнього винищування виявилася неефективною. Розширення популяції тварин визначається харчовою ємністю території. Винищення частини тварин і наявність доступних кормів призводить до посилення тиску популяції.

Тому масове знищення тварин не вирішує проблему. Воно може проводитися із року в рік, без кінця. При цьому стимулюється міграція безпритульних тварин на вільні території, тим самим збільшується ризик поширення захворювань, укусів, нещасних випадків, і т. п.

Популяція безпритульних тварин на території населених пунктів Комсомольської селищної ради постійно поповнюється за рахунок:

1. Розмноження безпритульних тварин (одна самка в рік народжує 8-12 цуценят);
2. Тварин кинутих, загублених, кинутих у місцях продажу;
3. Тварин, що мігрували з інших районів на вільні території.

На території Комсомольської селищної ради не організовані місця і зони виходу собак. Власники здійснюють виходу собак на територіях загального користування, зелених і рекреаційних зонах.

Ситуація що склалась, пов'язана з високою чисельністю собак у місті і сприяє створенню умов для високого рівня ризику зараження населення, насамперед, дітей.

Таким чином, варто зробити висновок, що рішення даної проблеми вимагає принципово іншого підходу з урахуванням вимог чинного законодавства.

5. Шляхи вирішення завдань Програми

Для вирішення завдань Програми необхідно привести ситуацію, що склалась на території Комсомольської селищної ради з поведінням з безпритульними тваринами, у відповідність до вимог чинного законодавства.

З цією метою:

1. Заборонити вилів безпритульних тварин на території Комсомольської селищної ради шляхом вбивства.
2. Заключити договір з підприємством, уповноваженим у сфері поведіння з тваринами по вирішенню питань:
 - з безпритульними тваринами;
 - з тваринами що мають власників;
 - інформаційно-просвітницьку та виховну роботу.
3. Створити комісію, яка буде контролювати регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами на території Комсомольської селищної ради.
4. Сприяти обміну позитивним досвідом та налагодженню партнерських стосунків з іншими населеними пунктами України та зарубіжними країнами щодо поведіння з тваринами.

6. Механізми забезпечення реалізації Програми

6.1. Нормативно-правове забезпечення

Реалізація Програми забезпечується виконанням Закону України «Про захист тварин, від жорстокого поводження» та іншими нормативно - правовими актами у сфері поводження з тваринами.

6.2. Фінансове забезпечення

Фінансування заходів, передбачених Програмою, здійснюється за рахунок:

- коштів селищного бюджету;
- позабюджетних коштів - добровільних внесків юридичних та фізичних осіб;
- коштів інших джерел, не заборонених законодавством України.

З метою урахування виконання заходів Програми у Програмі соціально- економічного розвитку Комсомольської селищної ради на наступний рік, виконавці щорічно надають фінансово- економічне обґрунтування заходів, передбачених Програмою. Кошти на реалізацію Програми виділяються в бюджеті окремим рядком.

6.3. Забезпечення управління і контролю:

Виконавчий орган Комсомольської селищної ради:

- контролюють виконання вимог договору виконавцем гуманного вилову, масової стерилізації, щеплення та лікування безпритульних тварин, уповноваженого у сфері поводження з тваринами на території Комсомольської селищної ради;
- координують діяльність підприємств, установ, організацій, які знаходяться на території відповідного району щодо дотримання вимог нормативно-правових актів у сфері поводження з домашніми та іншими тваринами;
- приймають рішення про карантинні обмеження, затверджують плани заходів щодо ліквідації осередку інфекційного захворювання серед тварин, контролюють виконання карантинних заходів;
- контролюють дотримання вимог нормативно-правових актів у сфері поводження з тваринами юридичними та фізичними особами згідно з чинним законодавством;
- забезпечують облаштування у разі створення місць та зон для виходу собак на своїх адміністративних територіях.

Органи МВС України на території Комсомольської селищної ради:

- здійснюють нагляд за дотриманням порядку виходу домашніх тварин (собак) у громадських місцях та вживають відповідних заходів у разі порушення законодавства про порядок поводження й утримання домашніх тварин.

Органи санітарно-епідеміологічного нагляду:

- здійснюють нагляд та прогнозування епідемічної ситуації, пов'язаної з зооантропонозними інфекціями на території населених пунктів Комсомольської селищної ради та розробляють пропозиції щодо її поліпшення;
- надають інформацію щодо аналізу показників звернень населення за медичною допомогою з приводу укусів людей домашніми та іншими тваринами на території Комсомольської селищної ради та щодо кількості складених актів про порушення вимог санітарно-епідемічного стану, пов'язаних з поводженням з тваринами органам місцевого самоврядування.

Житлові організації усіх форм власності та підпорядкування:

- забезпечують утримання підвалів, горищ та інших технічних приміщень у будинках закритими або відповідно обладнаними для запобігання проникненню до них тварин;
- забезпечують інформування мешканців будинків щодо проведення планової вакцинації від сказу та інших протиепідемічних заходів;
- сприяють працівникам ветеринарної медицини в проведенні протиепізоотичних заходів, безоплатно надають приміщення для проведення профілактичних щеплень проти сказу;
- сприяють працівникам служби вилову тварин виконанню своїх посадових (службових) обов'язків.

Компетентні органи, підприємства і організації в сфері утримання домашніх тварин:

- здійснюють свої повноваження у межах відповідно до вимог законодавства України та інших нормативно-правових актів, своїх Положень або Статутів.

Громадські організації, об'єднання (відповідно до своїх Статутів):

- сприяють проведенню протиепізоотичних та протиепідемічних заходів на території Комсомольської селищної ради;
- сприяють організації та проведенню інформаційно-просвітницьких заходів, тематичних лекцій, семінарів, конференцій, виставок з метою забезпечення виховної роботи із питань тримання тварин.

7. Очікувані результати реалізації заходів Програми

Затвердження і реалізація передбачених заходів створить правову основу для ефективної роботи та контролю у сфері утримання і поводження з домашніми тваринами на території Комсомольської селищної ради, буде сприяти:

- суттєвому зменшенню та регулюванню кількості безпритульних тварин на території Комсомольської селищної ради;

- зменшення забруднення території Комсомольської селищної ради відходами життєдіяльності тварин;
- поліпшенню епізоотичного, санітарно-епідемічного, екологічного стану населених пунктів Комсомольської селищної ради;
- збереженню здоров'я населення;
- зменшенню рівня захворювання населення хворобами, спільними для людей і тварин;
- формуванню сучасного гуманного ставлення до тварин, що знаходяться поруч з людиною;
- свідомому ставленню громадян до існуючих проблем у сфері утримання і поводження з домашніми та іншими тваринами на території Комсомольської селищної ради;
- впровадженню міжнародного позитивного досвіду у вирішенні питань поводження з домашніми та іншими тваринами;
- формуванню у підростаючого покоління етичного ставлення до тварин.

Секретар селищної ради

Куценко Г.О.